

A HONISMERETI KUTATÁS FORRÁSAI

Hatmillió fotó

Régi könyvet lapozgatni, évtizedekkel ezelőtt megjelent képeslapot forgatni – tallózás a múltban – mindig izgalmas, érdekes, tanulságos. Vizuális valóságában a tárgyszerű igazságot – azt, ami volt – a fénykép őrzi meg maradandóan. Az utókor számára ismeretlen élet, a tegnap a fotográfia által híven rekonstruálható.

A múlt bizonyító tárháza az a közel hatmillió darabos történelmi képtár, amelynek gazdája a Magyar Távirati Iroda. A fotodokumentáció legrégebbi darabja az 1848-as Petőfi-dagerrotípiák, és innen kezdve folytatódik a kronológikus sor, egészen a mindenkori élet legfrissebb mozzanataig.

A történelem ismertetésén túl a fototechnika fejlődése is nyomon követhető a gyűjteményben. A fekete-fehér képek mind tökéletesebb kópiái után megjelennek a színes fotók, a technikai leleményességgel alkotott összeállítások és a nyomdai kivitelezésben ma már nélkülözhetetlen színes fordítós diapozitívok. Így válik érzékelhetővé a ma embere

Az Általános Munkásélet gyűlése

A Kerepesi (ma Rákóczi) út 1900 körül

számára reprodukció útján például az 1868-as első magyar munkásgyűlés, vagy az 1894-es hódmezővásárhelyi *Szántó Kovács János* vezette parasztzendülés. Megismerhető a századforduló Budapestje, építészeti stílusával, közlekedésével, szokásaival, divatjával. Megjelennek a Tanácsköztársaság dicsőséges napjai, vezető nagyjai, majd a vérbefojtása, a fehérterror, az ellenforradalmi önkény. A Horthy-korszak végletes ellentmondásai, a nyomorgó proletár és az életet élvező kizsákmányolók. A spanyol polgárháborúban *Zalka Máté*, *Münnich Ferenc*, *Mező Imre* vezetésével küzdő internacionalisták. Az első és a második világháború kegyetlensége, a faszizmus végnapjai, a hitleri hordák megsemmisítése. Az ellenállók bátor harca és a mártírhalált szenvedettek. A hős szovjet hadsereg útja és a felszabadulás történelmi pillanata. A romokból sarjadó új élet, a téglánként épülő jövő. Végigkísérhető a felszabadulás utáni megújult politikai élet, az ipari, mezőgazdasági és kulturális fejlődés.

A rögzíthető múlt, a fekete-fehér fénykép, amely egykor meghódította a világot, a tudomány segítségével újabb vizuális élményt eredményezett. Megjelent a színes fotó. Mindaz, ami eddig tárgyi valóságában, de csak a szürke árnyalatok skálájában volt rekonstruálható, ezután a maga természetes színeiben tárul a szem elé.

Tehát aranyigazság a megállapítás: fényképeket tanulmányozni – a legérdekesebb olvasmány.

Dr. Gordon Lászlóné